

บทคัดย่อ

ระดับราคาน้ำมันที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในทศวรรษนี้ ส่งผลให้เกิดการขยายตัวของสภาพคล่องปีโตรดอลลาร์ในกลุ่มประเทศรอบอ่าวในตะวันออกกลางมหาศาล นำไปสู่การเพิ่มขึ้นของอุปสงค์ของกลุ่มผู้ลงทุนปีโตรดอลลาร์ในสินทรัพย์ทางการเงินที่สอดคล้องกับหลักซารีอะฮ์ และกลายเป็นกระแสที่ได้รับความสนใจจากตลาดการเงินสากลทั่วโลก การพัฒนาทั้งทางด้านทฤษฎีและในภาคปฏิบัติของสถาบันการเงินอิสลามหลายร้อยแห่งภายใต้ระบบเศรษฐกิจที่หลากหลายทั่วโลกได้พิสูจน์ให้เห็นว่าโมเดลการเงินอิสลามสามารถทำงานได้

นักการเงินอิสลามเชื่อว่าเวลานั้นไม่ได้ให้ผลตอบแทนใด เวลาจะทำให้เกิดเป็นมูลค่าได้ต่อเมื่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจได้เกิดขึ้นแล้วเท่านั้น ดอกเบี้ยจึงเป็นสิ่งต้องห้ามเนื่องจากถูกระบุขึ้นเป็นจำนวนที่ชัดเจน ขณะที่ผลกำไรและขาดทุนซึ่งเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการทำธุรกรรมของผู้ผู้ซึมนั้นเป็นสิ่งที่มีความไม่แน่นอน เนื่องจากการเงินอิสลามมีพื้นฐานบนเศรษฐกิจจริง จึงมีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดความยั่งยืนในอุตสาหกรรมการเงินได้มากกว่าระบบการเงินทั่วไป เห็นได้จากสถาบันการเงินอิสลามที่สามารถฟื้นคืนจากวิกฤตการเงินโลกได้ดีกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป เนื่องจากไม่มีปัญหาการสร้างเครดิตแบบสุดโต่ง จรรยาสามานย์ และคัดเลือกไม่พึงประสงค์ มากเท่าระบบการเงินทั่วไป การเงินอิสลามยังสามารถลดความยากจนและความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้ในสังคมได้ดีกว่าระบบการเงินทั่วไปด้วย อย่างไรก็ตามการดำเนินการของการเงินอิสลามในปัจจุบันยังอยู่ห่างไกลจากระดับเต็มศักยภาพ เนื่องจากปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาของการเงินอิสลามยังมีอยู่มากและไม่ได้รับการสนับสนุนในโครงสร้างอย่างเพียงพอ

แม้ว่าในปัจจุบันการเงินอิสลามของประเทศไทยจะมีขนาดเล็กมาก อย่างไรก็ตามโอกาสในการขยายตัวของการเงินอิสลามในประเทศไทยก็ยังคงมีอยู่ เนื่องจากปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจมหภาคของประเทศไทยมีความแข็งแกร่ง มีความหลากหลายในภาคเศรษฐกิจจริง และความมีเสถียรภาพของภาคการเงิน ประกอบกับการเงินอิสลามมีแนวโน้มการเติบโตอย่างรวดเร็วและเริ่มเบนออกไปนอกภูมิภาคตะวันออกกลางมากขึ้น อย่างไรก็ตามจุดอ่อนในการพัฒนาการเงินอิสลามในประเทศไทยยังมีอยู่มาก โดยเฉพาะด้านกฎหมายและข้อบังคับ รวมถึงระบบภาษีที่ไม่เอื้ออำนวยให้เกิดการเติบโตของการเงินอิสลาม ซึ่งเป็นสิ่งที่รัฐบาลสามารถจะเปลี่ยนแปลงได้ โดยใช้นโยบายเชิงรุก อาทิ การปรับแก้กรอบข้อบังคับต่างๆรวมถึงนโยบายทางด้านภาษีเพื่อให้การเงินอิสลามอยู่ภายใต้กติกาเดียวกันกับระบบการเงินทั่วไปให้ไม่เกิดการเสียเปรียบ การเปิดให้มีการแข่งขันในระบบการเงินอิสลามมากขึ้น การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความชำนาญทางด้านการเงินอิสลาม การพัฒนาตลาดทุนและสร้างบรรทัดฐานสำหรับการลงทุนในกองทุนให้สอดคล้องกับหลักซารีอะฮ์ เป็นต้น ทั้งนี้เป้าหมายของประเทศไทยมิใช่การเป็นศูนย์กลางทางการเงินในภูมิภาค เนื่องจากตลาดทางการเงินอิสลามภายในประเทศมีขนาดเล็กมากเมื่อเทียบกับประเทศอื่น โคนีเซีย และมาเลเซีย ในขณะที่เดียวกันประเทศไทยก็ไม่มี การเปิดเสรีทางการเงินดังเช่นสิงคโปร์ หากแต่เราจำเป็นต้องสร้างกลยุทธ์ที่จะทำให้ประเทศไทยได้เข้าไปอยู่ในกระแสให้ได้ กล่าวคือการเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของการขยายตัวของการเงินอิสลามที่กำลังมีบทบาทสำคัญในเวทีอุตสาหกรรมการเงินระหว่างประเทศ

Abstract

Continued record-high petroleum prices in this decade have resulted in substantial petrodollar liquidity in the Gulf countries. This presents a significant increase in demand by petrodollar investors for Shariah-compliant financial assets not only in the Muslim world but also in global conventional finance. The theoretical development and actual practice of hundreds of Islamic financial institutions under different regimes around the globe has proved the viability of the Islamic finance model.

Islamic scholars maintain that time by itself does not give a yield, but can only contribute to the creation of value when an economic activity is undertaken. Interest fixed *ex ante* is certain, while profits and losses are not. To take a certain as compensation for uncertain amounts is to indulge in Riba and is therefore unlawful. Since Islamic finance is based on real economic activity, then it is more efficient and provides more sustainability to the financial industry than conventional finance. Islamic finance institutions have been more resilient to the global financial crisis than conventional banks due to less excessive credit, moral hazard, and adverse selection problems. Also, Islamic finance is more conducive to poverty and income inequality alleviation. However, Islamic finance is far from yielding its full potential since there still exist a number of unfavorable factors and it does not have the supporting institutional set-up in place.

Though the size of current Islamic finance in Thailand is insignificant, the chance that it will grow in Thailand still exists. Thailand has a relatively strong economic foundation together with stability in financial sector. The Kingdom performs at very high levels and displays clear abilities to compete and win in the regional field. Meanwhile, since Islamic finance is still a nascent industry, it has great potential for development and to spread and to other regions. Nevertheless, there are still weaknesses in the developing Islamic finance industry in Thailand especially in laws and regulations, as well as the tax system which obstructs the growth of Islamic finance. However, government can play an active role in promoting the growth of Islamic finance. The country urgently needs to amend its regulatory and tax framework to ensure a level playing field between Islamic and conventional finance; to create a competitive environment for Islamic finance institutions; to develop personnel with expertise in Islamic finance; to develop capital markets and set up the Shariah compliant benchmark for investment in Islamic investment funds. However, the country does not aspire to become a regional hub for Islamic finance since the Thai Islamic financial market is very small compared with Indonesia and Malaysia. In addition, Thailand is not financially liberalized like Singapore. Therefore, Thailand's national strategy is to become part of a fast growing Islamic finance which is currently becoming more significant in the international finance industry.